

Takdim

Değerli Özgürlük Dostları,

liberal düşünce'nin Yaz 2012 sayısı ile karşınızdayız. Bu sayımızda gerek Türkiye gündemini son dönemde oldukça meşgul eden kürtaj tartışması, eğitim reformu ve meslek odaları reformu gibi konular üzerine kaleme alınan çalışmaları gerekse de liberal fikriyatın her dâim temel konuları arasında olan çoğulculuk, mülkiyet ve adâlet gibi meseleler üzerine olan telif ve çeviri çalışmaları ilgiyle okuyacağınızı ümit ediyoruz.

Evet, kürtaj meselesi son dönemde ülke gündemini yoğun bir şekilde işgâl etti. Farklı kesimler görüşlerini ortaya koydular. Liberal duruşa sâhip kimi köşe yazarlarının birkaç yazısı dışında bu konudaki liberal perspektif etraflı bir şekilde ortaya konmadı. İşte bu eksiği giderme düşüncesiyle dergimizin bu sayısında bu konuda beş ayrı yazıya yer verdik. Bu yazıların ilk üçü İngilizceden Türkçeye Ayşe Kaya Fırat'ın duru Türkçesi ile çevirildi. Kendisine katkısından ötürü teşekkür ederiz. Bu yazıların ilki olan "Kürtaj: Ahlâkî Bir Bataklık" adlı makalede Amerika Birleşik Devletleri'nde liberal feminist çevrelerin önde gelen sîmalarından Wendy McElroy, tercih yanlısı (pro-choice) tutumunu liberal ilkelerle gerekçelendiriyor. Ancak bunu yaparken, McElroy yaşam hakkı yanlıları (pro-life) ile de empati kurmaktan ve kürtaj yaptırma hakkına hangi sınırlar içerisinde taraftar olduğunu tartışmaktan da geri durmuyor. Bu konudaki ikinci makalemiz liberteryen Jan Narveson'un tercih hakkını (kürtaj yaptırma hakkı) savunan "Liberteryenler Kürtaj Konusunda

Neden Tercih Yanlısı Olmalıdır?” başlıklı kısa makalesi. Üçüncü makalemiz Edwin Vieira, Jr.’ın “Kürtaj Hakkı: Kendine Mantıksal Temeller Arayan Dogma” adlı çalışması. Vieira bu makalesinde Tibor Machan, Murray Rothbard ve Walter Block gibi liberteryenlerin tercih yanlısı tutumlarını liberal ilkeler temelinde eleştirerek yaşam hakkı yanlısı bir duruş sergiliyor. Bu konudaki dördüncü çalışmayı Liberal Düşünce Topluluğu, Din Araştırmaları Merkezi Direktörü ve Yıldırım Beyazıt Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Bilal Sambur kaleme aldı. “Kürtaj: Hayat mı, Hürriyet mi?” başlıklı yazısında Sambur, kürtaj yaptırma hakkını savunurken, konunun siyasallaştırılmayıp bireyin kendi vicdanî tercihine bırakılması gerekliliğine dikkat çekiyor. Bu konuda son olarak, benim kaleme aldığım, “Bir Hoşgörü Alanı Olarak Kürtaj Meselesi” başlıklı yazım gelmekte.

liberal düşünce’nin bu sayıdaki alt dosyalarından birisi de eğitim reformu meselesiyle ilgili. Yine yakın zamanda kamuoyunu yoğun bir şekilde ilgilendiren bu konuda liberallerin görüşlerini etraflı bir şekilde ortaya koymanın gerekli olduğunu düşündük. Bu doğrultuda, Liberal Düşünce Topluluğu çevresinden Hitit Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Hasan Yücel Başdemir’in “Türk Eğitim Sisteminin Yapısal Sorunları ve Bir Öneri” başlıklı yazısına yer verdik. Bu konudaki ikinci yazımız Liberal Düşünce Topluluğu Eğitim Politikaları Araştırma Merkezi Koordinatörü Ufuk Coşkun’un “4+4+4 Reformu Eğitimin Temel Sorunlarını Çözer mi?” başlıklı çalışması. Her iki yazarımız da, Türkiye’nin eğitim sorunlarına liberal bir perspektifle eğilmekte, ideolojik monizimin bir tezâhürü olan Tevhid-i Tedrisat Kanunu’nun ortaya çıkardığı sorunlara çözüm önerileri sunmaktadır.

Üçüncü alt dosyamız Liberal Düşünce Topluluğu’nun Uluslararası Sivil Toplum Destekleme Derneği’nin katkılarıyla 2009-2012 yılları arasında yürüttüğü “Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları, Sivil Toplum ve Demokrasi” konulu araştırma projesinin bir araştırma raporu ile yayınlanmış sonuçlarının kısmen yeniden tartışılmasına dayanıyor. Bu doğrultuda, Marmara Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Murat Çokgezen ve Dr. Fevzi Toksoy’un “Profesyonel Mesleklerde Regülasyon: Olgular ve Yeni Eğilimler” başlıklı çalışması kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının “kamu yararı” adına nasıl da rekabeti kısıtlayarak kendi üyelerinin çıkarını maksimize ettiğini buna karşılık tüketicilerin menfaatini zedelediğini çarpıcı bir şekilde tartışıyorlar. Bu konudaki ikinci makalemiz Yıldız Teknik Üniversitesi’nden Prof. Dr. Ömer Çaha’nın “Türkiye’de Meslek Kuruluşları: Katılım, Şeffaflık ve Siyasî Duruş Sorunu” başlıklı çalışmasından oluşuyor. Bu yazıda Prof. Çaha, Liberal Düşünce Topluluğu’nun yukarıda sözünü ettiğim projesi çerçevesinde yine kendisinin liderliğinde yürütülen

kamuoyu araştırmasının sonuçlarını sivil toplum ve liberal demokrasi perspektifi ile ele alıyor. Son olarak, proje ekibinin üyelerinden Karadeniz Teknik Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Yusuf Şahin'in meslek kuruluşlarını ekonomik ve siyasî perspektiften değerlendiren kısa yorum yazısına yer verdik.

Bu alt dosyaların yanısıra Hasan Kaya'nın "Uluslararası İnsan Hakları Sözleşmeleri Kapsamında Din ve Vicdan Özgürlüğü: Alevîlerin Durumu" başlıklı çalışmasına ve Hasan Yücel Başdemir'in çevirisiyle Liberal Düşünce Topluluğu'nun dostlarından University of Arizona'daki Freedom Center'ın başkanı Prof. David Schmitz'in "İşlevsel Mülkiyet ve Gerçek Adâlet" başlıklı makalesine ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Erciş Meslek Yüksek Okulu'ndan Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Bal'ın iki bölümden oluşacak olan "Demokrasinin Performans İmkânı Olarak Çoğulculuk" başlıklı makalesinin ilk bölümüne yer verdik.

Keyifli okumalar dileğiyle,

Dr. Bican Şahin,

Editör